

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Николай Годоров Колев

Департамент Право

Нов български университет

Относно материалите, представени за защита на дисертационен труд на тема **„СКЛЮЧВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВСКА ПРОДАЖБА НА СТОКИ“** за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Гражданско и семейно право“, от Роза Илкова Сотирова, докторант в катедра „Гражданскоправни науки“ при Правно-историческия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“

I. Кратки биографични данни за кандидата.

Докторантката Роза Сотирова е завършила висше юридическо образование, специалност Право, в Юридическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. От септември 2021 г. е вписана като адвокат, практикуващ в София. Владее английски език на ниво C1 и немски език на ниво B2. Зачислена е като докторант по Гражданско и семейно право в Правно-историческия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград с научен ръководител доц. д-р Анна Джумалиева.

II. Относно представената дисертация.

Докторантката Роза Сотирова е представила дисертационен труд на тема „Сключване и изпълнение на договора за международна търговска продажба на стоки“. Темата на представения труд отговаря на одобрената

тема на дисертацията. Докторантката е посочила и 4 публикации по темата на дисертацията. Не са налице данни за плагиатство в представения дисертационен труд и научните публикации по темата на дисертацията.

Представеният дисертационен труд е в обем 184 страници, включващи и списък на използваната литература, където са посочени използвани нормативни актове и съчинения на български, английски и руски език. Трудът е съставен от увод, три глави и заключение, като всяка глава се дели на точки и подточки. Структурирането на дисертацията е като цяло сполучливо, като между проблематиката, обхваната в отделните глави, е търсен баланс в техния обем.

В увода е обсъдено значението на поставената тема и са посочени целите на дисертационния труд и задачите, които си поставя докторантката. Описан е предметът и обектът на изследването и са очертани пределите на изследването чрез изброяване на нормативните актове, които са анализирани в труда – Виенската конвенция за международна продажба на стоки, Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, Кодекс на международното частно право, Закона за задълженията и договорите и Търговския закон.

Първа глава е разделена на четири точки. Първата точка е посветена на правна същност на договора за международна продажба на стоки и неговите основни елементи, втората точка – на историческото развитие на договора за международна продажба на стоки и на неговата правна уредба. В третата точка са разгледани вътрешноправната регламентация на договора за международна продажба на стоки, както и неговата наднационална правна уредба в правото на ЕС. В четвъртата точка е анализирана международноправната уредба на договора за международна продажба на стоки, като последователно са разгледани Виенската конвенция и други международноправни източници – Конвенция за

погасителната давност по договора за международна продажба на стоки, принципите на ЮНИДРОА и ИНКОТЕРМС. По този начин в дисертацията се постигна успешно изясняване на същността на разглеждания вид договор, като изходната позиция в това отношение е историческото развитие на института, което е проследено в пълнота до действащата правна уредба.

Втора глава се състои от пет точки и е озаглавена „Сключване на договора за международна продажба на стоки – правна същност, национална и международноправна уредба“. Първата точка е посветена на същността на сключването на договора и елементите на фактическия състав. Във втората точка се разглежда правният характер на преддоговорните отношения. Третата точка е посветена на етапите на сключването на договора и е подразделена на две подточки – за правна същност на офертата и правни последици от нея и за правна същност на акцепта и правни последици от него. Четвъртата точка също е обособена в две подточки, в които се анализират момента на сключване на договора и мястото на сключване на договора. В пета точка се разглежда добросъвестността при сключване на договора. Извършеният анализ от докторантката обхваща всички съществени въпроси, които касаят фактическия състав по сключването на договора за международна продажба на стоки и отделните негови елементи, а именно предложението и приемането на предложението, като са изяснени и изискванията и особеностите на волеизявленията, които страните по договора правят при неговото сключване. Отделено е съответно внимание на преддоговорните отношения и свързания с тях въпрос за добросъвестността на страните при воденето на преговорите и сключването на договора. Важно място заема и анализът на въпроса кога е завършен фактическият състав по сключването на договора и как се определя мястото на сключване на договора.

Трета глава е посветена на изпълнението на договора за международна продажба на стоки и съдържа четири точки. Първата точка е разделена на три подточки, като в първите две се разглеждат съответно основните и допълнителни задължения на продавача по изпълнение на договора и основните и допълнителни задължения на купувача по изпълнение на договора. В третата подточка се изследва преминаването на риска. Втората точка е посветена на правните последици от изпълнението на договора, а третата точка съответна на правните последици от неизпълнението на договора. В четвъртата точка се изследва добросъвестността при изпълнението на договора. Тази глава разкрива редица приноси моменти и е с подчертано практическо приложение, доколкото са разгледани в цялост и в тяхната взаимовръзка и обусловеност изпълнението, респективно неизпълнението, на задълженията на страните по продажбеното правоотношение, както и последиците от изпълнението или неизпълнението и отговорността, която страните носят.

В заключението са обобщени постигнатите научни резултати от изследването, като са посочени шест научни приноса – 1. изготвения литературен анализ, свързан с историческото развитие на договора за международна продажба на стоки и на неговата правна уредба; 2. детайлното анализиране на действащата национална правна уредба в областта, регулираща международната продажба на стоки; 3. извършеното сравнение на българското законодателство с наднационалната и международната правна уредба; 4. извеждане същността на Конвенцията на ООН относно договорите за международна продажба на стоки; 5. изведените специфики относно задълженията на страните по договора; 6. анализът на отговорността на страните по договора, освобождаването от отговорност, както и защита при неизпълнение.

Докторантката е обсъдила в пълнота всички въпроси по поставената тема, а направените заключения са добре аргументирани. Докторантката разработва поставените въпроси задълбочено, като проявява способностите си за детайлен и критичен анализ. Тя застъпва собствено разбиране по дискуссионните моменти и не се притеснява да аргументира критичната си позиция към действащата правна уредба и застъпените позиции в теорията.

В дисертационния труд е използван значителен научен апарат от съчинения на български, английски и руски език. При изследването си докторантката е анализирала цялата съвременна българска правна литература по поставените въпроси, разглеждайки становищата на отделните автори, изяснявайки противоречията в тях и в много случаи допълвайки ги със собствени аргументи, а там, където не възприема определени техни виждания, спори с тях, като спорът се отличава с коректност към застъпваните тези и обоснована критика. Прави впечатление, че по всеки един дискуссионен въпрос авторът изяснява представените в теорията становища и винаги изразява и обосновава своето лично становище; този подход без съмнение заслужава адмирации. Достойнство на труда е сравнително правният анализ, както и историческият анализ.

Като достойнство на съчинението трябва да се посочи и подробният анализ на относимата практика на българските съдилища. Темата на дисертационния труд предполага такъв анализ и показва практическата полза от дисертационния труд, както и уменията на автора да включи в аргументите си доводи, изведени от конкретни практически казуси, които са станали предмет на съдебни решения.

Трудът съдържа редица теоретични приноси, освен основния, който вече посочих по-горе – първо монографично съчинение, посветено на

сключването и изпълнението на договора за международна продажба на стоки.

Като важни приноси специално трябва да бъдат отбелязани анализът съдържанието на елементите от фактическия състав по сключването на договора за международна продажба на стоки; изясняването на особеностите при изпълнението, респективно неизпълнението на задълженията на страните; изследването на правното значение на добросъвестността на страните при сключването и изпълнението на договора за международна продажба на стоки.

В обобщение, в дисертацията си Роза Сотирова успява да ни представи подробен и детайлен научен анализ на поставения въпрос, като е безспорна и практическата полза от представената дисертация. Съчинението ще бъде изключително полезно за практикуващите юристи и докторантката трябва да бъде насърчена за публикуване на дисертацията.

Към работата биха могли да се отправят някои препоръки относно техническото оформление. Заслужава да се помисли, особено при бъдещо публикуване на труда, дали има нужда от цитиране на текста на нормативни разпоредби или е достатъчно само позоваването на тях при анализа им. На две места има препратки към фигури, които не са включени в текста. В дисертацията може да се включи в нейното начало списък на използваните съкращения. Може да се помисли допълнителни дали е удачно включването на нормативни актове в списъка на използваната литература.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представеният дисертационен труд на тема „Сключване и изпълнение на договора за международна продажба на стоки“ трябва да бъде оценен като навременно и задълбочено изследване на незадълбочено разработена досега в българската теория тема с

несъмнено практическо значение. Дисертацията съдържа множество приноси моменти, а застъпените в нея тези и изводи като цяло са добре аргументирани. Дисертационният труд съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката, и показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

Предвид гореизложеното считам, че представеният дисертационен труд покрива напълно нормативните изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и прави науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Гражданско и семейно право“, от Роза Илкова Сотирова, докторант в Правно-историческия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград. Поради което предлагам на членовете на научното жури да гласуват тя да бъде присъдена на Роза Илкова Сотирова.

12.02.2025 г.

град София

С уважение: _____

доц. д-р Николай Колев

STATEMENT

by Assoc. Prof. Dr. Nikolay Todorov Kolev

Department of Law

New Bulgarian University

Regarding the materials submitted for the defense of a dissertation on the topic **"CONCLUSION AND PERFORMANCE OF THE CONTRACT FOR INTERNATIONAL COMMERCIAL SALE OF GOODS"** for the obtaining of the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.6. Law, scientific specialty "Civil and Family Law", by Roza Ilkova Sotirova, PhD student at the Department of Civil Law in the Faculty of Law and History of the South-West University "Neofit Rilski"

I. Brief biographical information about the candidate.

PhD student Roza Sotirova graduated from the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski". Since September 2021, she has been registered as a lawyer practicing in Sofia. She is fluent in English at level C1 and German at level B2. She is enrolled as a PhD student in Civil and Family Law at the Faculty of Law and History of the South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, with scientific supervisor Assoc. Dr. Anna Dzhumalieva.

II. About the presented dissertation.

PhD student Roza Sotirova has presented a dissertation on "Conclusion and Performance of the Contract for International Commercial Sale of Goods". The topic of the presented work corresponds to the approved topic of the dissertation. The PhD student has also indicated 4 publications on the topic of the dissertation. There is no evidence of plagiarism in the submitted dissertation and scientific publications on the topic of the dissertation.

The presented dissertation consists of 184 pages, including a list of used literature, which indicates used normative acts and works in Bulgarian, English and Russian. The work consists of an introduction, three chapters and a conclusion, and each chapter is divided into points and sub-points. The structuring of the dissertation is generally successful, and a balance in the volume is sought between the problems covered in the individual chapters.

In the introduction, the importance of the topic is discussed and the goals of the dissertation and the tasks set by the PhD student are indicated. The subject and object of the study are described and the scope of the study are outlined by listing the normative acts that are analyzed in the work – the Vienna Convention on the International Sale of Goods, Directive (EU) 2019/771 on certain aspects of contracts for the sale of goods, the Code of Private International Law, the Law on Obligations and Contracts and the Commercial Act.

The first chapter is divided into four points. The first point is devoted to the legal nature of the contract for the international sale of goods and its main elements, the second point is devoted to the historical development of the contract for the international sale of goods and its legal framework. The third point deals with the local regulation of the contract for the international sale of goods, as well as its supranational legal framework in EU law. In the fourth point, the international legal framework of the contract for the international sale of goods is analyzed, consecutively examining the Vienna Convention and other international legal sources – the Convention on the Prescription Period under the Contract for the International Sale of Goods, the principles of UNIDROA and INCOTERMS. Thus, the dissertation successfully clarified the nature of the contract, and the starting point in this regard is the historical development of the institute, which is fully traced back to the current legal framework.

The second chapter consists of five points and is entitled "Conclusion of the contract for the international sale of goods – legal essence, national and

international legal framework". The first point is devoted to the essence of the conclusion of the contract and its elements. The second point examines the legal nature of pre-contractual relations. The third point is devoted to the stages of concluding the contract and is subdivided into two sub-points – on the legal nature of the offer and its legal consequences and on the legal nature of the acceptance and its legal consequences. The fourth point is also divided into two sub-headings, which analyze the moment of conclusion of the contract and the place of conclusion of the contract. The fifth point deals with the good faith in concluding the contract. The analysis carried out by the PhD student covers all essential issues that concern the conclusion of the contract for the international sale of goods and its elements, namely the proposal and the acceptance of the proposal, as well as the requirements and specifics of the statements of will that the parties to the contract make at its conclusion. Appropriate attention is paid to the pre-contractual relations and the related issue of the good faith of the parties in the conduct of negotiations and the conclusion of the contract. An important place is also occupied by the analysis of the question when the conclusion of the contract is completed and how the place of conclusion of the contract is determined.

The third chapter is devoted to the execution of the contract for the international sale of goods and contains four points. The first point is divided into three sub-points, the first two dealing respectively with the seller's main and additional obligations for the performance of the contract and the main and additional obligations of the buyer for the performance of the contract. The third sub-point examines the transfer of risk. The second point is devoted to the legal consequences of the performance of the contract, and the third point is focused to the legal consequences of the non-performance of the contract. The fourth point examines the good faith in the performance of the contract. This chapter reveals a number of contributing points and has an important practical application, insofar as the fulfillment, respectively the non-fulfillment, of the

obligations of the parties to the sale, as well as the consequences of the performance or non-performance and the responsibility that the parties bear are considered in their complexity and in their interconnection.

The conclusion summarizes the scientific results of the study, indicating six scientific contributions – 1. the prepared analysis related to the historical development of the contract for the international sale of goods and its legal framework; 2. the detailed analysis of the current national legislation in the field regulating the international sale of goods; 3. the comparison of the Bulgarian legislation with the supranational and international legal framework; 4. Analysis of the nature of the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods; 5. the specifics regarding the obligations of the parties to the contract; 6. the analysis of the liability of the parties to the contract, the exemption from liability, as well as the protection in case of non-performance.

The PhD student has fully discussed all the questions on the topic raised, and the conclusions made are well reasoned. The PhD student develops the questions in depth, showing her abilities for detailed and critical analysis. She advocates her own understanding of the points of discussion and does not hesitate to argue her critical position towards the current legal framework and the positions presented in the theory.

In the dissertation, a significant scientific apparatus of works in Bulgarian, English and Russian was used. In her research, the PhD student has analyzed the entire contemporary Bulgarian legal literature on the issues raised, examining the opinions of individual authors, clarifying the contradictions in them and in many cases supplementing them with her own arguments, and where she does not accept certain of their views, she argues with them, and the dispute is distinguished by correctness to the theses advocated and justified criticism. It is noteworthy that on each debatable issue the author clarifies the opinions presented in the theory and always expresses and justifies his personal opinion;

This approach is undoubtedly worthy of admiration. The dignity of work is the comparative legal analysis, as well as the historical analysis.

As an advantage of the work, the detailed analysis of the relevant practice of the Bulgarian courts should also be pointed out. The topic of the dissertation presupposes such an analysis and shows the practical usefulness of the dissertation, as well as the author's ability to include in her arguments motivation derived from specific practical cases that have become the subject of court decisions.

The work contains a number of theoretical contributions, in addition to the main one, which I have already mentioned above – the first monographic work dedicated to the conclusion and implementation of the contract for the international sale of goods.

As important contributions, the analysis of the conclusion of the contract for the international sale of goods should be noted; clarification of the specifics of the performance, respectively the non-performance of the obligations of the parties; the study of the legal significance of the good faith of the parties in the conclusion and performance of the contract for the international sale of goods.

In summary, in her dissertation, Roza Sotirova manages to present us with a detailed scientific analysis of the questions regarding the analyzed contract, and the practical benefit of the presented dissertation is indisputable. It will be extremely useful for practicing lawyers, and the PhD student should be encouraged to publish the dissertation.

Some recommendations could be made to the work regarding the technical layout. It is worth considering, especially in the future publication of the work, whether there is a need to quote the full text of normative provisions or whether it is sufficient to refer to them in the analysis. In two places there are references to figures that are not included in the text. In the dissertation, a list of abbreviations used can be included at the beginning. Additional consideration

may be given to whether it is appropriate to include normative acts in the list of used literature.

CONCLUSION:

The presented dissertation on the topic "Conclusion and Execution of the Contract for the International Sale of Goods" should be evaluated as a timely and in-depth study of a topic with undoubted practical importance in Bulgarian theory. The dissertation contains many contributing points, and the theses and conclusions presented in it are generally well argued. The dissertation contains scientific or practical results that represent an original contribution to science, and shows that the doctoral student has in-depth theoretical knowledge and abilities for independent scientific research.

In view of the above, I believe that the submitted dissertation fully covers the regulatory requirements for acquiring the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.6. Law, scientific specialty "Civil and Family Law", by Roza Ilkova Sotirova, PhD student at the Faculty of Law and History of the South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad. Therefore I propose that the members of the scientific jury vote for it to be awarded to Roza Ilkova Sotirova.

12.02.2025

Sofia

Sincerely: _____

Assoc. Prof. Dr. Nikolay Kolev